VK/40995/00.02.04/2022

Vesa Hagström 18.5.2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle

Asia: HE 65/2022 vp

Kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta sekä Valtiokonttorista annetun lain 2 §:n muuttamisesta ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Valtiokonttori pitää hallituksen esitystä tärkeänä elpymis- ja tukivälineen hallinnoinnin ja raportoinnin toimeenpanon onnistumisen kannalta. Hallituksen esitys koskee Valtiokonttorin osalta hallinnointiin ja valvontaan liittyviä tehtäviä.

Valtiokonttori on antanut valtiovarainministeriölle lausunnon hallituksen esityksen luonnoksesta esityksen valmisteluvaiheessa pidetyllä lausuntokierroksella. Valtiokonttori on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota eri toimijoiden vastuunjakoon ja toimivaltarajoihin. Valtiokonttori toteaa, että toimeenpanon onnistuminen edellyttää valtiovarainministeriöltä ja Valtiokonttorilta tiivistä yhteistyötä ja nopeaa toimeenpanokykyä. Valtiokonttori kiinnittää huomiota siihen, että toimivaltojen tulkinnassa voi tarkalla toimeenpanon tasolla olla eroja. Tämän vuoksi jatkuva vuoropuhelu valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välillä on ensiarvoisen tärkeää, jotta tukiviranomaisten yhtenäinen ja asianmukainen ohjaus ja neuvonta varmistetaan. Lausuntokierroksen jälkeen valtiovarainministeriö on organisoinut tehtävät toimeenpanoa tukevalla ja tiiviin yhteistyön mahdollistavalla tavalla. Valtiokonttori pitää toimeenpanon kannalta hyvänä, että elpymis- ja tukivälineen kokonaiskoordinaatio on valtiovarainministeriön vastuulla.

Elpymis- ja tukivälineen valvonnassa valtiovarain controller -toiminnolla on riippumaton tarkastusrooli, lisäksi tukiviranomaiset suorittavat tuensaajiin kohdistuvia valvontatoimenpiteitä. Valtiokonttori toteaa, että hallituksen esityksen mukaisesti Valtiokonttorin valvontatehtävä kohdistuu tukiviranomaistasoon ja vain tarvittaessa tuensaajien tasolle.